

Briuselis, 2025 m. kovo 17 d.
(OR. en)

7161/25

COH 19

PRANEŠIMAS

---

nuo:	Pirmininkaujančios valstybės narės
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Dinamiškesnė ir strategiškesnė sanglaudos politika: pokyčių įgyvendinimas dabartinėje ir būsimoje perspektyvoje – <i>Pasikeitimas nuomonėmis</i>

Kovo 28 d. įvyksiančiame Bendrųjų reikalų tarybos posėdyje, skirtame sanglaudos politikai, remiantis šio pranešimo priede pateiktu pirmininkaujančios valstybės narės dokumentu, už sanglaudos politiką atsakingų ministrų prašoma aptarti temą „Dinamiškesnė ir strategiškesnė sanglaudos politika: pokyčių įgyvendinimas dabartinėje ir būsimoje perspektyvoje“.

Informacinis dokumentas

sanglaudos politikai skirtam Bendrųjų reikalų tarybos posėdžiui

**„Dinamiškesnė ir strategiškesnė sanglaudos politika: pokyčių įgyvendinimas dabartinėje ir
būsimoje perspektyvoje“**

Pastaruosius kelis mėnesius vis intensyvesnė diskusija dėl kitos daugiametės finansinės programos (DFP) būsimo galimos struktūros ir sanglaudos politikos joje. Diskusijai įtaką darė visi atitinkami suinteresuotieji subjektai, atstovaujantys Europos Komisijai, valstybėms narėms, regionų ir vietos valdžios institucijoms, kitoms ES institucijoms, taip pat akademinėms ir nevyriausybinėms organizacijoms¹. Pagrindinės iki šiol vykusių debatų išvados rodo, kad įprastinės veiklos metodas kitoje DFP nėra tinkamas. Tačiau, kalbant apie išsamesnius sprendimus, yra įvairių galimų metodų, dėl kurių reikia aptarti praktinius sprendimus ir dėl jų susitarti.

---

¹ Be kita ko, Tarybos išvados dėl sanglaudos politikos, bendra už sanglaudos politiką atsakingų ministrų deklaracija, pasirašyta 11 valstybių narių (BG, CZ, EE, HR, HU, LT, LV, RO, SK, SI, PL), priimta 2024 m. gegužės mėn. Prahoje; aukšto lygio grupės sanglaudos politikos ateities klausimais ataskaita; 9-oji sanglaudos ataskaita su Tarybos išvadomis, priimtomis 2024 m. birželio mėn.; E. Lettos pranešimas: „Much More Than a Market“ („Daug daugiau nei rinka“); Tarybos išvados dėl sanglaudos politikos ateities.

Europos Komisija pasiūlė pagrindinius ateinančių metų ES tikslus ir prioritetus². **Be kita ko, reikia imtis drąsių veiksmų, kad būtų užtikrintas tvarus klestėjimas, konkurencingumas, demokratija, saugumas, gynyba ir atsparumas, kartu apsaugant ES vertybes. Konkurencingumas** buvo nurodytas kaip vienas iš pagrindinių ES tikslų, pabrėžiant, kad jis **bus svarbiausias Europos Komisijos įgaliojimų akcentas**. Vienas iš Europos konkurencingumo kertinių akmenų yra jos žmonės, todėl labai svarbu **propaguoti įgūdžius ir kokybiškas darbo vietas**. Be to, kintant geopolitinei padėčiai, **Europos gynyba** taip pat tampa vis svarbesnė, kaip neseniai patvirtino Europos Vadovų Taryba³. Komisija nurodė galimus veiksmus siekiant supaprastinti ir sumažinti administracinę našta, paskatinti sparčiau bei lanksčiau įgyvendinti politiką ir geriau koordinuoti politiką ES ir nacionaliniu lygmenimis. ES reglamentavimo sistema turi būti peržiūrėta ir pritaikyta siekiant geriau patenkinti piliečių ir įmonių poreikius, taip pat laiku ir veiksmingai panaudoti ES lėšas.

---

² Europos Komisija, 2025 m., *Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui: ES konkurencingumo kelrodis*, COM(2025) 30 final; 2025 m. *Komisijos darbo programa „Bendromis pastangomis siekti drąsesnės, paprastesnės ir spartesnės Sąjungos“*, COM(2025) 45 final; Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir regionų komitetui, *Paprastesnė ir greitesnė Europa. Komunikatas dėl įgyvendinimo ir supaprastinimo*, COM (2025) 47 final; Europos Komisijos pirmininkės Ursulos von der Leyen laiškas, 2025 m. kovo 4 d., https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_684, *Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui: Įgūdžių sąjunga*, COM (2025) 90 final.

³ Europos Vadovų Tarybos išvados dėl Europos gynybos, 2025 m. kovo 6 d.

2025 m. vasario mėn. paskelbtame komunikate „Rengiantis kitai daugiametei finansinei programai“⁴ nurodyta, kad būsime ES biudžete pirmenybė turėtų būti teikiama bendrų uždaviniams, kuriuos sprendžiant Europos lygmens išlaidos užtikrintų pačią didžiausią pridėtinę vertę. Komunikate labai aiškiai nurodyta, kad „**įgyvendinti ES prioritetus reikia drauge su valstybėmis narėmis ir jų regionais, pritaikančiais daugumą ES investicijų vietose, ES biudžetui remiant ir skatinant jų veiksmus**“. Geresnis veiklos rezultatais grindžiamo metodo įgyvendinimas akcentuojamas kaip sprendimas siekiant padidinti įgyvendinimo produktyvumą ir spartą.

Tame pačiame dokumente Europos Komisija taip pat siūlo naują požiūrį į šiuolaikišką ES biudžetą, kuris, *inter alia*, turėtų iš esmės apimti „**kiekvienai šaliai skirtą planą, kuriame būtų numatytos pagrindinės reformos ir investicijos ir susitelkta į bendrus mūsų prioritetus, be kita ko, ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos skatinimą**“. Komisija nurodė, kad „[t]uri būti parengta ir bendradarbiaujant su nacionalinėmis, regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis įgyvendinta patobulinta sanglaudos ir augimo politika“, tačiau tai, kaip tai būtų galima padaryti praktiškai, reikia paaiškinti išsamiau.

Komisijos nuomone, idėja parengti tokį planą galėtų suteikti galimybių patobulinti ES ir nacionalinės politikos koordinavimą, užtikrinti jų sinergiją ir paskatinti struktūrinius pokyčius (valstybėse narėse ir regionuose) su sąlyga, kad jis būtų susietas su įgyvendinimo taisyklių suvienodinimu ir supaprastinimu. Tačiau trūksta aiškumo dėl pasiūlymo įtraukti reformas ir investicijas į šalims skirtus planus, ypač atsižvelgiant į patirtį, įgytą įgyvendinant reformas pagal ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, ir kyla iššūkių apibrėžiant tinkamą regionų vaidmenį pagal šį modelį. Be to, taip pat nėra aiškūs galimas šio naujo požiūrio poveikis regioniniams skirtumams šalyse ir regionų bei vietos valdžios institucijų vaidmuo, ir dėl to gali kilti klausimų, kaip įgyvendinti universalų sprendimą. Todėl reikia pasvarstyti ir tarp valstybių narių pasitarti, kaip sanglaudos politika turėtų būti įgyvendinama finansinėje perspektyvoje po 2027 m., ypač atsižvelgiant į Komisijos pasiūlymus dėl ES prioritetų, įgyvendinimo būdą ir sanglaudos politikos vietą šiuose pasiūlymuose.

---

⁴ *Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui: Rengiantis kitai daugiametei finansinei programai*, COM (2025) 46 final.

Atsižvelgiant į intensyvesnius svarstymus, kaip būtų galima suderinti veiksmus ir politiką su naujais Komisijos pasiūlytais ES prioritetais, **atrodo tikslinga sanglaudos politiką taip pat modernizuoti jau dabartinėje DFP per šiuo metu atliekamą sanglaudos politikos programų laikotarpio vidurio peržiūrą.** Norint dabartinę sanglaudos politiką pritaikyti prie bendrų uždavinių, visi atitinkami suinteresuotieji subjektai ES, nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis turėtų dėti pastangas, kad būtų galima perorientuoti ir paspartinti įgyvendinimą ir rezultatų užtikrinimą pagal sanglaudos politiką.

Šiame kontekste Komisija nurodė, kad **šiuo metu atliekama sanglaudos politikos programų laikotarpio vidurio peržiūra** galėtų suteikti puikią progą suderinti sanglaudos politiką su atsirandančiais poreikiais ir ES prioritetais, visų pirma siekiant padidinti ES konkurencingumą, atsparumą, sustiprinti saugumą ir supaprastinti procedūras. Kartu akcentuojama, kad reikia daryti pažangą atliekant darbą, susijusį su pagrindinėmis ES iniciatyvomis, tokiomis kaip galimybės gauti įperkama ir tvarų būstą užtikrinimas arba gynybos pajėgumų stiprinimas ES⁵. Šiuo metu atliekama sanglaudos politikos laikotarpio vidurio peržiūra taip pat galėtų būti naudojama kaip galimybė apsvarstyti papildomas priemones, galimybes ir paskatas gynybos tikslais⁶, įskaitant ne tik dvejopo naudojimo infrastruktūrą, bet ir visaverčius karinius tikslus. Todėl **reikia apsvarstyti, kaip siekti sanglaudos tikslo, kartu sprendžiant tokius pagrindinius uždavinius kaip konkurencingumo, atsparumo, saugumo ir gynybos stiprinimas ES, nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis trumpuoju ir ilguoju laikotarpiu.**

---

⁵ Be kita ko, Vykdomojo pirmininko pavaduotojo Raffaele Fitto kalba konferencijoje: „Europos augimo kelias: Augimo politika siekiant saugios, atsparios ir pasauliniu mastu konkurencingos Europos“, vykdomojo pirmininko pavaduotojo Raffaele Fitto kalba dėl sanglaudos politikos ateities Europos Parlamento Regioninės plėtros komitete (Europos Komisija, REGI komitetas, 2025 m.), Europos Komisijos pirmininkės Ursulos von der Leyen laiškas, 2025 m. kovo 4 d.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_684

⁶ Europos Vadovų Tarybos išvados dėl Europos gynybos, 2025 m. kovo 6 d.

Diskusijomis per oficialų už sanglaudos politiką atsakingų ministrų posėdį siekiama išnagrinėti galimus sanglaudos politikos stiprinimo būdus. Neabejotina, kad būsima sanglaudos politika turėtų evoliucionuoti ir būti labiau suderinta su bendrais ES prioritetais. Tačiau kartu reikia išsaugoti ir toliau stiprinti jos pagrindinį tikslą, t. y. siekti socialinės, ekonominės ir teritorinės sanglaudos.

***

Siekdama orientuoti debatus sanglaudos klausimus svarstančios Bendrųjų reikalų tarybos posėdyje, pirmininkaujanti Lenkija prašo ministrų pasidalyti savo nuomone toliau pateiktais klausimais. Šie klausimai bus nagrinėjami viename apskritojo stalo posėdyje. Pasisakymai neturėtų trukti ilgiau kaip 4 minutes.

1. Kaip naujoje ES politikos struktūroje po 2027 m. turėtų būti pasiekti Sutartyje nustatyti sanglaudos politikos tikslai ir skatinama užtikrinti daugiapakopį valdymą? Kaip ji turėtų būti programuojama siūlomuose planuose, skirtuose kiekvienai šaliai, įskaitant nacionalinio ir subnacionalinio lygmens reformas ir investicijas?
2. Atsižvelgiant į Komisijos požiūrį ir Europos Vadovų Tarybos išvadas, kaip dabartinėje finansinėje perspektyvoje turėtų būti pritaikyta sanglaudos politika, kad būtų veiksmingai reaguojama į atsirandančius prioritetus ir poreikius?